

ÉPOQUE: ENVIRONMENTAL PORTFOLIO FOR QUALITY IN UNIVERSITY EDUCATION

PORTAFOLL AMBJENTALI GĦAL KWALITÀ FL-EDUKAZZJONI UNIVERSITARJA

01:

PORTAFOLL AMBJENTALI: IL-ĦTIEĠA GĦAL KURRIKULA MODERNA LI JIFFOKAW FUQ KWISTJONIJIET AMBJENTALI

KOORDINATUR TAL-PROĠETT
UNIVERSITÀ TA' IOANNINA (IL-GREĊJA)

IMSIEHBA TAL-PROĠETT
Helsingin Yliopisto (Finlandja)
Hellenic Open University (Greċja)
Universita degli Studi di Napoli Federico II (Italja)
BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH(Awstrija)
Projects in Motion (Malta)

Titlu tal-proġett	ÉPOQUE: PORTAFOLL AMBJENTALI GĦAL KWALITÀ FL-EDUKAZZJONI UNIVERSITARJA
Numru tal-proġett	2014-1-EL01-KA200-001373
Output intellettuali	1: PORTAFOLL AMBJENTALI: IL-ĦTIEĠA GĦAL KURRIKULA MODERNA LI JIFFOKAW FUQ KWISTJONIJIET AMBJENTALI
Żviluppat minn	BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH
Data:	09/03/2015
Validat:	20/03/2015

Il-proġett Epoque (nru 2014-1-EL01-KA200-001373) ġie ffinanzjat bl-appoġġ tal-Kummissjoni Ewropea. Din il-pubblikazzjoni tirrifletti l-opinjoni b'isem tal-awtur, u l-Kummissjoni ma tistax tinżamm responsabbli għal kwalunkwe użu li jista' jkollha mill-informazzjoni li tinsab fiha.

Sommarju eżekuttiv

Dan id-dokument huwa l-ewwel Output Intellettuali tal-Epoque proġett: Portfolio Ambjentali għall-Kwalità fl-Edukazzjoni Università. L-għan tal-proġett Epoque huwa li jippromwovi speċjalizzazzjoni ta' għalliema prospettivi / trainers, xjentisti u inginiera permezz ta' portafoll ambjentali li jista' jiġi integrat bis-siġh fis-sillabi universitarji, kif ukoll fil-korsijiet ta' edukazzjoni għall-adulti li għandhom l-għan li jtejjbu il-hiliet ta' impjegabbiltà tal-partecipanti. Hija toħloq ġenerazzjoni ġdida ta' professjonisti hodor fil-kuntest ta' modernizzazzjoni fl- agenda ta' edukazzjoni oghla konness ma SMEs u l-intrapriži.

Output intellettuali 1: *Portfolio Ambjentali - Il-ħtieġa għal kurrikuli mmodernizzati li jiffokaw fuq Kwistjonijiet Ambjentali* huwa dokument li għandu l-għan li jiġbor is-sitwazzjoni attwali fil-pajjiżi partecipanti relatati mal-grad li suġġetti ambjentali huma diġà parti mill-kurrikulu fl-universitajiet u fl-edukazzjoni għall-adulti. L-imsieħba mill-Finlandja, il-Greċja u l-Italja investigaw is-sitwazzjoni attwali tal-Universitajiet fil-pajjiżi tagħhom stess, filwaqt li l-imsieħba mill-Awstrija u Malta ffukaw fuq il-fornituri ta' edukazzjoni għall-Adulti. Biex ikunu jistgħu jipprovdu stampa ċara ta' sa fejn l-kwistjonijiet ambjentali huma tabilhaqq inkluzi jew le fil-kurrikula tal-università u edukazzjoni għall-adulti, l-imsieħba wettqu riċerka minn sorsi sekondarji f'numru magħżul ta' l-universitajiet u fornituri ta' edukazzjoni għall-adulti fil-pajjiżi rispettivi tagħhom. Barra minn hekk, huma wettqu riċerka f'dan il-qasam, bl-intenzjoni li jiksibu l-opinjoni ta' 'professjonisti ta' edukazzjoni (għalliema professuri universitarji u Edukazzjoni Adulta / trainers) dwar kwistjonijiet li jikkumplementaw l-informazzjoni miġbura permezz ta' 'riċerka minn sorsi sekondarji u se jipprovdu wkoll materjal addizzjonali li ser jintuża bħala bażi għall-iżvilupp tal-Portafoll Ambjentali ta' l-Epoque fil-forma ta' sett ta' 'korsijiet, li huwa Output Intellettuali 2 tal-proġett.

Wara l-ġbir ta' informazzjoni, l-imsieħba ppublikaw Rapporti tal-Pajjiżi tagħhom, li fuqhom dan id-dokument huwa bbażat. Dan ir-rapport jippreżenta sommarju tas-sejbiet ewlenin mir-riċerka nazzjonali mmexxija minn kull imsieħeb, flimkien ma' kompilazzjoni tad-dejta miġbura permezz ta' riċerka fil-qasam. Aktar informazzjoni dwar kwistjonijiet speċifiċi relatati mal-informazzjoni speċifika nazzjonali tista' tinkiseb mill-Rapporti tal-Pajjiżi.

L-analiżi tas-sejbiet wasslet għall-konklużjoni li irrISPettivament mill-grad li fih is-suġġetti ambjentali huma inkluzi fil-kurrikula tal-università u ta' l-Edukazzjoni ta' l-Adulti, għad hemm ħafna progress li għand irid isir sakemm l-għarfien ambjentali huwa meqjus bħala prijorità fil-livelli kollha tal-edukazzjoni, li jwassal mhux biss għal professjonisti iktar ikkwalifikati, iżda wkoll għaċ-ċittadini li jifhmu u jrawmu s-sostenibbiltà ambjentali.

Fit-taqsimiet li jsegwu, BEST, sieheb mexxej tal-iżvilupp ta' l-ewwel output tal-proġett Epoque, jippreżenta sinTEZI tas-sejbiet ewlenin tar-riċerka fil-pajjiżi differenti, jipprovdi analiżi tar-riżultati miksuba permezz tar-riċerka fil-qasam u joffri rakkomandazzjonijiet speċifiċi li għandhom jiġu integrati fl-iżvilupp tat-tieni output tal-proġett, il-Portafoll Ambjentali.

1	INTRODUZZJONI.....	5
1.1	OBJETTIV TAL-PROĠETT	5
1.2	GRUPPI AFFETWATI	5
1.3	SKOP TA' DAN ID-DOKUMENT.....	6
1.4	QAFAS METODOLOĠIKU	7
2	STUDJI AMBJENTALI: INVESTIGAZZJONI TAL-KURRIKULI TAL-UNIVERSITAJIET U L-EDUKAZZJONI TAL-ADULTI	8
3	IR-RWOL U POŻIZZJONI TAL-PROFESSURI UNIVERSITARJI U EDUKATURI TAL-ADULTI	9
4	KONKLUŻJONIJIET U RAKKOMANDAZZJONIJIET	10
4.1	KONKLUŻJONIJIET RELATATI MAL-KURRIKULA TAL-UNIVERSITÀ.....	10
4.2	KONKLUŻJONIJIET RELATATI MAL-PROVIZZJONI TA' EDUKAZZJONI TAL-ADULTI.....	11
4.3	RAKKOMANDAZZJONIJIET GĦALL-IŻVILUPP TAL-PORTAFOLL AMBJENTALI.....	11

1 INTRODUZZJONI

Il-proġett Epoque : Portfolio Ambjentali għall-Kwalità fl-Edukazzjoni Universitarja huwa ffinanzjat mill-Kummissjoni Ewropea, taħt il-programm Erasmus+, Azzjoni Ewlenija 2: Kooperazzjoni għall-Innovazzjoni u l-Iskambju ta' Prattici Tajbin.

Il-proġett beda f'Settembru 2014 u jntemm f'Awissu 2016. Il-konsorzju huwa magħmul minn sitt imsieħba, li huma:

- ☐ Università ta' Ioannina (Greċja): Koordinatur tal-proġett
- ☐ Helsingin Yliopisto (Finlandja)
- ☐ Hellenic Open University (Greċja)
- ☐ Università degli Studi di Napoli Federico II (Italja)
- ☐ BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH (Awstrija)
- ☐ Projects in Motion (Malta)

1.1 OBJETTIV TAL-PROĠETT

Il-Kummissjoni Ewropea tenfasizza fuq l-importanza ta' l-użu sostenibbli tar-riżorsi naturali, speċjalment billi jitnaqqas il-konsum ta' enerġija u l-eliminazzjoni tal-ħela ta' enerġija. Hemm potenzjal sinifikanti biex jitnaqqas il-konsum, speċjalment fis-setturi li jużaw ħafna enerġija bħall-bini, il-manifattura, konservazzjoni ta' enerġija u t-trasport. Madankollu, biex tippromwovi l-iżvilupp sostenibbli huwa meħtieġ li jiġu mmodernizzati kemm l-kurrikula tal-edukazzjoni oġġla kif ukoll l-programmi ta' edukazzjoni għall-adulti, billi tibni l-kapaċitajiet tal-professjonisti futuri lejn użu aktar sostenibbli tar-riżorsi naturali u l-ħolqien ta' pontijiet bejn il-provvista ta' tgħalim u l-bżonnijiet tal-ħaddiema fuq il-postijiet tax-xogħol.

F'dan il-qafas, is-sħubija Epoque żviluppaw dan il-proġett biex jarmaw l-edukaturi u professjonisti futuri bi portafoll ambjentali b'saħħtu fil-korsijiet tagħhom, billi jiżviluppaw speċjalizzazzjoni ħadra tal-kapital uman u jtejjbu s-sinerġija bejn sillabi universitarji, organizzazzjonijiet ta' taħriġ u intrapriżi. L-għan aħħari huwa li tippromwovi ġenerazzjoni ġdida ta' professjonisti ħodor u jżidu l-impjegabilità ta' l-istudenti adulti.

1.2 GRUPPI AFFETWATI

Il-gruppi identifikati fil-qafas tal-proġett huma dawn li ġejjin:

- ☐ studenti universitarji ta' varjetà ta' dixxiplini, li huma intenzjonati sabiex jieħdu sehem fit-twassil tal-kors u li jiksibu għarfien ġdid li mhux biss ser tespandi l-ħiliet u l-kompetenzi tagħhom u tgħin hom isiru aktar ambjentalment kuxjenjużi, iżda għandha wkoll ittejjeb il-pożizzjoni tagħhom fis-suq tax-xogħol, mgħammra bi kwalifiki addizzjonali ta' valur miżjud sinifikanti. Huwa mistenni li matul il-kors tal-proġett, numru totali ta' 200 student universitarju se jiġi mħarreġ fuq il-kors kongunt ma' l-universitajiet parteċipanti (Università ta' Ioannina, Ellenika Open University, Università ta' Napli u l-Università ta' Helsinki);
- ☐ għalliema universitarji li se jkunu mħarrġa fil-proġett sabiex jgħallmu l-Portafoll Ambjentali u li ser ikollhom l-opportunità li jintegraw (matul il-perjodu ta' validazzjoni) fil-kurrikuli attwali tagħhom sett innovattiv u flessibbli ħafna ta' korsijiet. Huwa mistenni li total ta' tmien għalliema mill-universitajiet parteċipanti se jkunu direttament involuti matul l-iżvilupp tal-kors

u fil-perjodu ta' validazzjoni. Barra minn hekk, permezz tat-tixrid ta' informazzjoni maltul l-workshops, numru totali ta' 80 għalliem universitarji addizzjonali se jkunu mgħarrfa dwar il-proġett u r-riżultati tiegħu;

- ☐ studenti adulti li se jkunu involuti wkoll fil-proġett, li jirrapprezentaw it-tieni settur indirizzat permezz ta' dan il-proġett. Mill-imsieħba li jkollhom aċċess dirett għall-istudenti adulti (BEST u Projects in Motion), huwa mistenni li numru totali ta' 30 studenti adulti se jipparteċipaw fil-perjodu ta' validazzjoni tal-kors. Numru addizzjonali ta' 40 studenti adulti se jkunu infurmati dwar il-proġett permezz ta' workshops ta' disseminazzjoni;
- ☐ għalliem/trainers ta' korsijiet ta' edukazzjoni għall-adulti jkunu qed jipparteċipaw matul l-iżvilupp tal-kors u l-perjodu ta' validazzjoni tal-proġett. BEST u Projects in Motion se jinvolvu total ta' erba' għalliem / trainers fl-attivitajiet msemmija hawn fuq u numru addizzjonali ta' 30 oħra permezz tal-workshops ta' disseminazzjoni.

Indirettament, il-proġett se jindirizza wkoll lil dawn il-gruppi:

- ☐ iskejjel tal-kinder, primarja u sekondarja li se jipparteċipaw matul il-perjodu ta' validazzjoni bħala piloti għall-iżvilupp tas-Sistema ta' Ġestjoni tal-Energija mill-istudenti / studenti adulti. L-imsieħba għandhom l-għan li jinvolvu numru totali ta' hames skejjel minn kull pajjiż;
- ☐ SMEs li se jipparteċipaw matul il-perjodu ta' validazzjoni bħala piloti għall-iżvilupp tas-Sistema ta' Ġestjoni Ambjentali mill-istudenti / istudenti adulti. L-imsieħba jimmiraw li jinvolvu tliet SMEs għal kull pajjiż.

1.3 SKOP TA' DAN ID-DOKUMENT

Dan id-dokument huwa l-Output Intellettuali #1 - Portafoll Ambjentali: il-ħtieġa ta' kurrikuli mmodernizzati li jiffukaw fuq kwistjonijiet ambjentali. L-għan ewlieni huwa li jiġu identifikati x-xejriet fil-kurrikuli ta' edukazzjoni għall-adulti u l-edukazzjoni oġġla tal-pajjiżi partecipanti u jenfasizzaw l-importanza għall inkluzjoni ta' kwistjonijiet relatati mal-ambjent, l-użu sostenibbli tar-riżorsi naturali u l-ġestjoni tal-enerġija. L-abbozzar ta' dan id-dokument kien ibbażat fuq sħarriġ f'żewġ livelli mwettaq fil-pajjiżi tal-imsieħba:

- ☐ Riċerka ta' studju: l-imsieħba kollha wettqu riċerka, ilkoll fl-ambitu tagħhom u indikaw b'mod ta' kampjun każwali ta' Universitajiet u fornituri ta' edukazzjoni għall-adulti, il-grad ta' kemm l-kurrikula eżaminati tal-pajjiż jinkludu suġġetti li huma rilevanti għall-kwistjonijiet ambjentali. L-imsieħba mill-Finlandja, il-Greċja u l-Italja trattaw numru ta' universitajiet, filwaqt li dawk mill-Awstrija u Malta ffukaw fuq il-forniment ta' edukazzjoni għall-adulti;
- ☐ Riċerka fil-post: l-imsieħba qassmu kwestjonarju, li kien żviluppat biex iservi l-għanijiet tal-proġett Epoque, skond il-gruppi li huma indirizzaw. L-imsieħba mill-Greċja u l-Italja għabru 20 kwestjonarji kull wieħed minn professuri universitarji, filwaqt li l-imsieħba mill-Finlandja għabru 29 kwestjonarji mill-istess grupp. Min-naħa l-oħra, l-imsieħba mill-Awstrija u Malta għabru 20 kwestjonarju kull wieħed.

Kull sieħeb għamel l-analiżi tal-informazzjoni pprovduta mill-kwestjonarji, kif ukoll mir-riżultati tar-riċerka sekondarja. B'dawn ir-riżultati bħala bażi, huma kkompilaw rapport għal kull pajjiż, li janalizza r-riżultati għal kull pajjiż partecipant.

Dan id-dokument huwa s-sommarju tas-sejbiet u l-konklużjonijiet tar-rapporti differenti, kif ukoll analiżi summattiv tad-data miġbura. Aktar informazzjoni dwar l-informazzjoni speċifika ta' kull pajjiż tista' tingara fir-Rapporti tal-Pajjiżi.

Ir-rakkomandazzjonijiet u l-konklużjonijiet ta' dan ir-rapport jimmiraw li jipprovdu l-bażi għall-imsieħba biex jiżviluppaw il-korsijiet deskritti fl-output li jmiss, il-Portafoll Ambjentali, ibbażat fuq il-bżonnijiet attwali tal-gruppi msemmija.

1.4 QAFAS METODOLOĠIKU

Ir-riċerka nazzjonali twettqet bejn Novembru 2014 u Frar 2015 mill-imsieħba kollha, u minnu nkitbu r-rapporti tal-pajjiżi. Matul dan il-perjodu, l-imsieħeb mexxej, BEST, iddisinja il-qafas ta' riċerka u l-mudell għar-rapport, flimkien ma' żewġ kwestjonarji distinti: l-ewwel wieħed kien indirizzat lejn il-professuri universitarji, filwaqt li t-tieni kien għall-ġhalliema/trainer tal-edukazzjoni għall-adulti. Wara r-rispons mill-imsieħba, il-mudelli u kwestjonarji ġew finalizzati u l-imsieħba bdew jaħdmu fuq l-istudju u r-riċerka fil-post, kif indikat hawn fuq. Imsieħba kollha impenjaw ruħhom fit-twettiq tar-riċerka fil-pajjiż tagħhom stess. Minhabba li l-Greċja kienet irrappreżentata minn żewġ imsieħba, il-piż tax-xogħol kien maqsum bejniethom.

Fil-process tal-għażla ta' Universitajiet, sar ftehim speċifiku matul l-ewwel laqgħa tal-imsieħba, bil-għan li jigu koperti diversi dixxiplini, kif ukoll biex tiżgura li l-universitajiet minn madwar kull pajjiż jigu magħżula. L-għażla tal-Professuri universitarji saret f'ħafna każijiet bbażati fuq il-konnessjonijiet tas-sħab, biex jiġi garantit il-kredibilità fit-tweġibiet, kif ukoll għarfien adegwat tad-dinja akkademika f'kull pajjiż.

Bl-istess mod, is-settur ta' Edukazzjoni għall-Adulti kien kopert f'Malta b'konċentrazzjoni speċifika fuq il-fornituri, li huma ffukati fuq l-integrazzjoni tal-korsijiet għal kull tip ta' student, mhux limitati għal adulti. L-għażla ta' ġhalliema/ trainers tal-edukazzjoni għall-adulti kien magħmul minn databank ta' edukaturi mill-organizzazzjonijiet kollha li jipprovdu korsijiet edukattivi b'rilevanza suġġetti ambjentali fit-teknoloġija jew edukazzjoni, kif ukoll edukaturi oħra minn organizzazzjonijiet iżgħar bħal professjonisti li jipprovdu korsijiet ad hoc ta' taħriġ għall-adulti bħala servizz addizzjonali mil-linja normali tax-xogħol tagħhom. Fl-Awstrija, ir-riċerka ta' studju kopriet ħafna mill-fornituri attivi ta' edukazzjoni tal-adulti, filwaqt li l-għażla tal-professjonisti ta' Edukazzjoni għall-Adulti saret saltwarjament mid-database ta' edukaturi li BEST jippossjedi biex jitwettqu l-taħriġ provdut.

2 STUDJI AMBJENTALI: INVESTIGAZZJONI TAL-KURRIKULI TAL-UNIVERSITAJIET U L-EDUKAZZJONI TAL-ADULTI

Id-dokument komplut tal-Output Intellettuali #1 - Portafoll Ambjentali: il-ħtieġa ta' kurrikuli mmodernizzati li jiffukaw fuq kwistjonijiet ambjentali jinkludi l-analiżi tar-riċerka ta' studju dwar l-inkorporazzjoni ta' kwistjonijiet ambjentali kemm fil-kurrikula tal-università fil-Finlandja, il-Greċja u l-Italja, kif ukoll fil-programmi edukattivi għall-adulti disponibbli fl-Awstrija u Malta.

Id-dettalji kollha ta' dan l-istudju huwa accessibbli fir-rapport **O1: Environmental Portfolio: the need for modernised curricula focusing on environmental issues** u aktar informazzjoni dwar is-sejbiet ta' kull pajjiż huma disponibbli fir-Rapporti tal-Pajjiżi, maħruġa minn kull wieħed mill-imsieħba.

Ir-riċerka ta' studju mwettaq fil-ħames pajjiżi ipprova riżultati utli ħafna għall-proġett Epoque. B'mod partikolari, l-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni oġġla investigati fil-pajjiżi tal-Greċja, l-Italja u l-Finlandja huma evidenza li minkejja l-fatt li l-kwistjonijiet ambjentali huma kkunsidrati sa ċertu grad fil-korsijiet mogħtija, kemm fil-livell undergraduate, kif ukoll fil-livell postgraduate, dan mhux qed isir permezz ta' sforz immirat biex jinkorpora s-sugġetti fid-dixxiplini kollha. Għall-kuntrarju, il-kwistjonijiet ambjentali huma indirizzati, bħala sugġetti li jistgħu wkoll jitqiesu fil-qafas ta' dixxiplini speċifiċi.

Fil-kuntest tal-edukazzjoni għall-adulti, ir-riżultati fiż-żewġ pajjiżi huma sa ċertu punt diverġenti. Fl-Awstrija, il-provvediment ta' sugġetti relatati mal-ambjent huwa frekwenti, aktar bbażat fuq inizjattivi indipendenti u fl-ebda ċirkustanza ma hu meqjus bħala meħtieġ għat-titjib tal-profil professjonali ta' adulti li huma fit-tfittxija ta' impjieg. F'Malta, għalkemm il-provvista ta' edukazzjoni fi kwistjonijiet relatati mal-ambjent hija konsiderevolment oġġla, li jikkonferma b'hekk l-importanza mogħtija lill-kwistjoni, huwa ċar li f'Malta, korsijiet ambjentali ma jitqisux biss bħala mezz għall-titjib il-ħiliet adulti, iżda wkoll għall-edukazzjoni dwar il-ambjent u tibdil fil-mod kif jifhmu u jikkuraw l-ambjent b'mod ġenerali.

Bħala konklużjoni, l-iżvilupp tal-Portafoll Ambjentali Epoque se jikkontribwixxi b'mod sinifikanti fuq naħa waħda sabiex itaffi n-nuqqas ta' korsijiet disponibbli fl-Awstrija, il-Greċja u l-Finlandja, filwaqt li min-naħa l-oħra, se jikkumpla l-opportunitajiet eżistenti u alternattivi bħalissa offruti fl-Italja u Malta, billi tipprowdi soluzzjoni ta' taħriġ strutturat u komprensiv, li mhuwiex ristrett għal żoni speċifiċi, iżda jista' jitqies bħala "universali" u trasversali għas-setturi kollha ta' attività.

3 IR-RWOL U POŻIZZJONI TAL-PROFESSURI UNIVERSITARJI U EDUKATURI TAL-ADULTI

Id-dokument komplut tal-Output Intellettuali #1 - Portafoll Ambjentali: il-ħtieġa ta' kurrikuli mmodernizzati li jiffukaw fuq kwistjonijiet ambjentali jiġbor fil-qosor is-sejbiet mir-riċerka mwettqin fl-Awstrija, il-Finlandja, il-Greċja, l-Italja u Malta. L-ghan tar-riċerka fil-post kien li jingabru l-opinjoni u l-pożizzjonijiet ta' l-ghallima professuri universitarji u edukaturi/trainers għall-adulti fir-rigward tal-importanza ta' kwistjonijiet ambjentali fil-korsijiet mogħtija, bħala pass lejn it-titjib tal-profil professjonali tal-istudenti u studenti adulti. Biex jinkiseb dan, ġew żviluppati u kkompilati żewġ kwestjonarji: wieħed indirizzat lejn il-professuri universitarji u l-oħra lejn l-ghallima/trainers tal-edukazzjoni għall-adulti

Total ta' 69 Professuri universitarji ġew avvinċinati fil-Finlandja, il-Greċja u l-Italja. Bl-istess mod, 40 għallima/trainers ta' edukazzjoni għall-adulti kienu involuti fl-Awstrija u f'Malta. Ir-riżultati mill-analiżi tal-kwestjonarji miġbura huma pprovduti fir-Rapporti tal-Pajjiż li fih kienu miġbura u s-sommarju tas-sejbiet huwa pprovdut fir-rapport **O1: Environmental Portfolio: the need for modernised curricula focusing on environmental issues**.

3.1 SOMMARJU TAL-KONKLUŻJONIJIET LI JIRRIŻULTAW MILL-ANALIŻI TAD-DATA

L-analiżi tar-risposti miġbura permezz tal-kwestjonarji żviluppati fil-qafas tal-proġett Epoque indikaw xi sejbiet utli ħafna. Fil-prinċipju, anki jekk is-sitwazzjoni hija konsiderevolment differenti f'xi wħud mill-pajjiżi parteċipanti f'termini ta' kemm hi matura d-dispożizzjoni tal-Università jew Edukazzjoni ta' adulti dwar suġġetti relatati mal-ambjent, taħt l-ebda ċirkustanza ma jidher li l-portafoll Epoque Ambjentali ma jistax jiġi implimentat fil-pajjiżi b'suċċess.

L-aktar riżultat importanti li ħareġ mill-analiżi tad-data huwa l-fatt li l-ghazla originali ta' suġġetti li għandhom jiġu inklużi fil-Portafoll Ambjentali Epoque hija ferm konformi mal-prijoritajiet stabbiliti mill-esperti fl-edukazzjoni avvinċinati fil-kuntest ta' dan ir-rapport.

4 KONKLUŻJONIJIET U RAKKOMANDAZZJONIJIET

4.1 KONKLUŻJONIJIET RELATATI MAL-KURRIKULA TAL-UNIVERSITÀ

L-analiżi mwettqa mill-imsieħba li tirrigwarda l-kurrikula tal-università disponibbli bħalissa jistgħu jiġu deskritti fil-qosor kif ġej:

- ❑ **Fil-Finlandja**, kienu nnotati biss ftit referenzi ta' futur sostenibbli f'dokumenti kurrikulari tal-ħames Universitajiet Finlandiżi li ġew investigati. Il-kunċetti ta' portafoll ambjentali, teknoloġija ekoloġika, żvilupp sostenibbli, sorsi ta' enerġija rinnovabbli, u retrofitting ma kienux misjuba fl-ebda livelli ta' edukazzjoni. Barra minn hekk, kwistjonijiet ambjentali m'għandhomx enfasi simili fuq id-deskrizzjonijiet tal-korsijiet u programm tal-Universitajiet, fakultajiet u d-dokumenti strateġiċi tad-dipartimenti, bħal ma għandhom pereżempju, kwistjonijiet multikulturali jew ħtieġa għal kwistjonijiet ta' edukazzjoni speċjali;
- ❑ **Fil-Greċja**, kien identifika distakk kbir bejn in-numru tal-korsijiet provduti f'kull Dipartiment u / jew Università u l-korsijiet li huma orjentati lejn l-iżvilupp sostenibbli. Kif hu ppreżentat fir-rapport tal-pajjiż, il-maġġoranza tal-kurrikuli offriti fil-Universitajiet madwar il-pajjiż ma għandux rabta ma' kwistjonijiet ambjentali, bl-eċċezzjoni ta' każijiet speċifiċi, fejn l-istudji jirrigwardaw biss l-ambjent u / jew l-inġinerija. Barra minn hekk, is-sejbiet mill-kwestjonarji, juru n-nuqqas ta' informazzjoni u għarfien għal grupp kbir ta' professuri universitarji li ma jipperċepixxu l-inkorporazzjoni tas-suġġetti ambjentali fil-korsijiet tagħhom bħala vitali;
- ❑ **Fl-Italja**, ġie muri l-ħtieġa tal-introduzzjoni ta' elementi li jistgħu jibdeu il-proċess ta' bidla fil-mod kif il-kwistjonijiet ambjentali huma meqjusa fis-sistema Universitarja. L-introduzzjoni ta' elementi ta' edukazzjoni ambjentali fil-korsijiet universitarji disponibbli jew korsijiet speċifiċi ddedikati għall-edukazzjoni ambjentali jistgħu jkunu mod tajjeb sabiex iġibu xi tibdil fil-perċezzjonijiet ta' l-istudenti kollha li qed jibnu profil professjonali iffukat fuq kwistjonijiet ambjentali fl-Universitajiet. Din il-bidla ta' perspettiva ma tistax tgħaddi minn "ħasil aħdar" tal-korsijiet eżistenti, iżda għandha tkun ibbażata fuq l-interventi li huma konformi mal-prinċipji stabbiliti internazzjonalment li fuqhom hija msejsa l-edukazzjoni ambjentali. Ikun importanti li jinbeda ippjanar ta' spazji għat-taħriġ post-graduate f'din id-direzzjoni. Udjenza ta' studenti interessati f'dan il-qasam jeżisti pero li bħalissa m'għandu l-ebda żbokk.

Għalhekk, huwa evidenzjat li irrispettivament mill-pajjiż, il-kwistjonijiet ambjentali jibqgħu suġġett li ma tantx ġew ikkunsidrati daqs kemm kellu jkun meta ġew ikkompilati l-kurrikula tal-universitajiet. Dan jista' jiġi attribwit għall-fatt li l-ħtieġa li titrawwem kuxjenza ambjentali, il-kura tar-riżorsi naturali u l-ġestjoni ta' l-enerġija ma kinux enfasiżżati biżżejjed fl-ħief reċentament. Hija kwistjoni ta' bidla fil-kultura u metodi ta' ħsieb, li jista' jinkiseb biss billi jiġu inkluzi kwistjonijiet ambjentali madwar l-livelli kollha tal-edukazzjoni, bħala mezz biex tinvolvi b'mod attiv lin-nies u tgħinhom jirrealizzaw li l-kura għall-ambjent ma tkunx relatata mal-isfond edukattiv jew l-orjentazzjoni professjonali, imma bħala mod ta' għajxien.

4.2 KONKLUŻJONIJIET RELATATI MAL-PROVIZZJONI TA' EDUKAZZJONI TAL-ADULTI

Is-sommarju tal-konklużjonijiet mill-analiżi mwettqa għas-settur edukattiv għall-Adulti fl-Awstrija u Malta jistgħu jingabru fil-qosor kif ġej:

- ❑ **Fl-Awstrija**, il-htieġa ta' sett komprensiv ta' korsijiet li huma ambjentalment relatati ġie invalidat. Il-programm ta' edukazzjoni għall-adulti fl-Awstrija jinsab fil-bżonn ta' korsijiet li jqajmu kuxjenza dwar kwistjonijiet ambjentali u l-użu sostenibbli tar-riżorsi, bħala mezz biex tittejjeb il-kwalifiki u l-hiliet ta' l-adulti u bħala mezz li jitqabbel l-provizzjoni tal-korsijiet mal-bżonnijiet tas-suq tax-xogħol. Ibbażat fuq it-tweġibiet ta' l-għalliema/trainers tal-edukazzjoni għall-adulti, ser tingħata attenzjoni speċjali matul l-iżvilupp tal-korsijiet ta' taħriġ (li għandu jsir fil-qafas tat-tieni Output Intellettuali: Portfolio Ambjentali) dwar il-kwistjonijiet imsemmija hawn fuq, jiġifieri awto-ġestjoni tar-riżorsi, il-prinċipji bażiċi ta' valutazzjoni ambjentali, l-intraprenditorija ħadra u r-riżorsi ta' enerġija alternattiva;
- ❑ **F'Malta** hemm ħafna possibbiltajiet disponibbli sabiex wieħed itejjeb l-edukazzjoni u l-kapaċitajiet professjonali. L-organizzazzjonijiet prinċipali li jipprovdu korsijiet edukattivi bħal dawn huma faċilment aċċessibbli għall-adulti u joffru l-possibbiltà għall-adulti biex ikomplu l-għarfien tagħhom fil-firxa wiesgħa ta' suġġetti ambjentali. Madankollu, minkejja l-fatt li r-riċerka ta' studju wera li lista varjata ta' opportunitajiet ta' korsijiet huma disponibbli, ir-riżultat miksub mit-tweġibiet għall-kwestjonarju juri li l-perċezzjoni ġenerali ta' l-edukaturi adulti lokali hija li wħud mill-korsijiet huma disponibbli, iżda l-varjeta' ta' suġġetti hija limitata. Dan għalhekk jimplika li d-disponibbiltà u l-varjazzjoni tal-korsijiet offriti minn istituzzjonijiet u organizzazzjonijiet edukattivi lokali jeħtieġ li tittejjeb sabiex jiġu żgurati opportunitajiet adegwati għall-adulti biex ikomplu jtejjbu l-kapaċitajiet professjonali tagħhom fil-qasam ambjentali.

Għalhekk, huwa ċar li l-Portafoll Ambjentali Epoque huwa għodda li jista' jintuża b'mod attiv mill-fornituri ta' edukazzjoni għall-adulti, irrispettivament minn kemm it-temi ambjentali huma koperti jew le fil-korsijiet ta' edukazzjoni għall-adulti eżistenti. Fil-każ tal-Awstrija, dan se joffri alternattiva dinamika ħafna għall-adulti li huma fit-tfittxija ta' impjieg, jagħtihom l-opportunità li jiffokaw fuq zona li mhix karatterizzata mill-provvista u d-domanda eċċessiva, u għalhekk jipprovdihom b'avantagġ kompetittiv. Għal Malta, dan se joffri sett komprensiv ta' korsijiet li se jindirizza l-kwistjoni tad-disponibbiltà u l-kwalità li l-professionisti fl-edukazzjoni għall-adulti diġà identifkaw, permezz tar-risposti tagħhom fil-kwestjonarji.

4.3 RAKKOMANDAZZJONIJIET GĦALL-IŻVILUPP TAL-PORTAFOLL AMBJENTALI

It-taqsimiet preċedenti pprezentaw is-sitwazzjoni fil-pajjiżi parteċipanti fir-rigward tal-inkorporazzjoni ta' kwistjonijiet ambjentali kemm fl-kurrikuli tal-Universitajiet, kif ukoll dawk tal-edukazzjoni għall-Adulti. Il-konklużjoni ġenerali mill-analiżi jibqa' li irrispettivament minn kemm suġġetti ambjentali huma diġà inkorporati fil-kurrikula, għad hemm ħafna x'jsir sakemm ikun jista' jiġi evidenzjat li dawn is-suġġetti huma meqjusa bħala parti indispensabbli ta' l-edukazzjoni ta' persuna, irrispettivament mill-livell jew l-dixxiplina li jsegwu.

Ir-riċerka ta' studju mwettaq mill-imsieħba wera b'mod pjuttost sodisfaċenti dawk in-nuqqasijiet eżistenti; madankollu, ir-riċerka fil-post u l-opinjonijiet tal-edukaturi professjonisti enfasizzhom

saħansitra aktar. Min-naħa l-oħra pero, intefa' dawl fid-disinn oriġinali tal-Portafoll Ambjentali Epoque li fil-fatt vvalida s-sugġetti kif ukoll l-istruttura mgħażula, u aktar importanti, il-htieġa għall-iżvilupp tagħha.

Għall-iżvilupp tal-Portafoll Ambjentali Epoque, li huwa s-sugġett tal-Output Intellettuali li jmiss (IO2) fil-qafas ta' dan il-proġett, l-imsieħba għandhom jiffokaw aktar fuq l-iżvilupp tas-sugġetti li diġà ġew enfasizzati fir-riċerka fil-post. Dawn huma

- ☐ Riċiklaġġ;
- ☐ Ġestjoni ta' riżorsi;
- ☐ Sorsi alternattivi ta' Energija;
- ☐ Principji Bażiċi ta' Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali;

Is-sugġetti li jifdal (jiġifieri Sistemi ta' Ġestjoni ta' Energija, Intraprenditorija Hadra, Sistemi ta' Ġestjoni Ambjentali u Teknoloġija Hadra) għandhom jiġu inklużi wkoll bħala parti mill-korsijiet li ser jiġu żviluppati, peress li dawn huma mezz biex titrawwem aktar speċjalizzazzjoni u joffru alternattivi għall-istudenti u / jew adulti li ma kinux ikkunsidrati s'issa. Dan huwa l-aktar evidenti fir-Rapport Nazzjonali mill-Finlandja: l-għarfien dwar is-sugġetti f'ċerti oqsma, kif ukoll opportunitajiet għall-użu ulterjuri u l-valur miżjud ma humiex avvanzati ħafna. Għalhekk, il-Portafoll Ambjentali Epoque jista' jintuża mhux biss bħala għodda (ulterjuri) ta' taħriġ, iżda wkoll bħala mezz biex jinvolvi aktar nies f'dawn il-kwistjonijiet, kif ukoll biex jipprovdihom b'alternattivi li forsi ma kinux ikkunsidraw s'issa.